

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. II. De dimensione totius orbis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

Seu leucis à Promontorio Viridi *du Cap verd*: sed metam illam
 Pri- sacram, avaritia Hispanorum & Lusitanorum refixit ob
 mus Molucas, licèt diplomate firmata esset.
 Meri- *Quarta DEFLEXIONIS* dicta Barbarè *Demarcationis*
 dia- instituta ab Hispanis, & Lusitanis conuenientibus, sicque
 nus, dicta, quia à prædictâ Pontificiâ dessectebat: videlicet
 370. leucis in Oceano Occidentali post insulam S. Anto-
 niij, quæ postrema est Hesperidum seu Promontorij Viri-
 dis *du Cap verd*.
 qui *Quinta ARABVM* ad *Herculis columnas*, hoc est 8. gradi-
 quia bus longiùs in Orientem, quàm Ptolemæus.
 ex *Sexta GERARDI MERCATORIS* ad insulas *Acores*
 homi- seu *Flandricas*, vulgò *des Espreniers*, inter insulas Corui, &
 num Florum. Id sumptum erat initium ex nautis, qui crede-
 assi- bant hunc locum percommodum ad longitudinem, quo-
 gnatione- niam in eo pyxis Nautica non dessectebat.
 pen- *Septima HONDII* ad insulas Prom. Viridis ad Occiden-
 det, talem partem inf. S. Iacobi.
 idcir- *Octaua BATAVORVM* ad montem insulæ Tenerifæ, *le*
 co no- *pic de Tenerife*: hæc Canariarum vna est.
 uem *Nona FRANCORVM* ad Occidentalem partem insulæ
 præci- *Ferri de Ferro*; & hæc opinio meliùs concinit Ptolemaicæ,
 puis qui insulas Fortunatas *les Canaries*, vno gradu remouit à
 opi- primo Meridiano. Itaque Franci ab anno 1634. additi
 nioni- sunt huic opinioni, iubente Lud. XIIII. cùm peritissimos
 bus in hac arte adhibuisset Consultores.
 locum Primus hic MERIDIANVS dicitur aliter *la ligne*, linea:
 dedit. quo etiam nomine dicuntur Tropicus Cancrì, & Æqui-
 noctialis. Sic intelliges quod Argonautæ nostri dicunt li-
 citum esse vltra lineam prædas agere, tum enim de Tro-
 pico Cancrì, & primo Meridiano loquuntur.

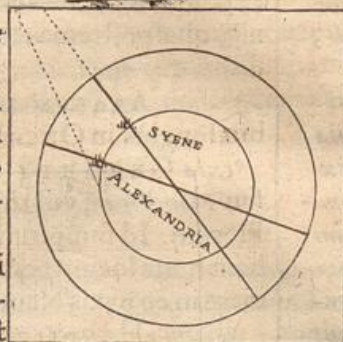
CAPVT II.

De dimensione totius orbis.

PRÆTERMITTO Græcæ vanitatis exemplum maximum,
 cuius meminit Plinius lib. 2. cap. vltimo, videlicet *Dionysido*.
 F ij

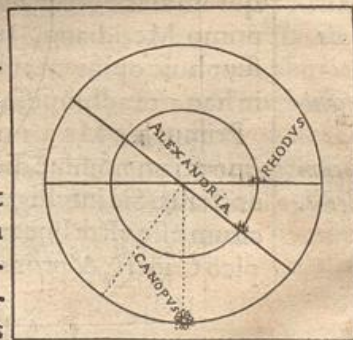
rum Geometram post mortem, Terræ *Semidiametrum* esse dimensum, & inuentam esse epistolam ad superos missam in eius pheretro, quâ significabatur à sepulchro ad infimam terram inuenisse se *quadraginta duo millia stadiorum*, ex quâ fabulâ computatum esse terræ circuitum *ducentorum quinquaginta quinque millium stadiorum*. Attingo hîc tantùm præcipuos modos quatuor, & faciliores quibus id verè perfectum est.

PRIMVS MODVS ab Eratosthene excogitatus est ex vmbri Gnomonis, duæque selectæ vrbes Ægypti *Syene & Alexandria*, quæ sub eodem Meridiano credebantur. Syene sub *Tropico Cancrî* sita erat, vbi nullæ vmbre in solstitio æstiuo: vidit ergo Eratosthenes vmbra Alexandrini Gnomonis declinare quinquagesimâ parte quatuor rectorum, hoc est

totius circuli; aliunde nouerat *Syenen* distare ab *Alexandriâ* quinquies mille stadiis, vnde confecit totum orbis ambitum completi *ducenta quinquaginta millia stadiorum*. Legatur Cleomedes cap. 10. lib. 1. & eius enarrator Balforeus, apud quem hæc demonstrata reperies. Maurolycus apud Clauium paulò aliter Eratosthenis hanc methodum proponit.

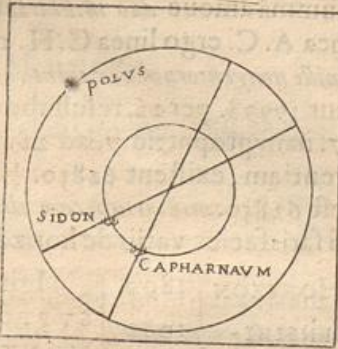
SECUNDVS MODVS tribuitur *Posidonio*, & ex aspectu siderum depromitur: supposuit *Alexandriam & Rhodum*, sub eodem iacere Meridiano, & dissidere ab se inuicem *quinque stadiorum millibus*. Agnouit igitur *Posidonius* *Canopum* stellam *Rhodi* horizontem radere, *Alexandria* autem assurgere ad quartam signi partem, seu vnam ex 48. in quas caelestis circulus olim diuidebatur, quæ respondet nostris 7. gradibus eum semisse: multiplicauit ergo 5000. per 40. & inuenit in toto orbe 240000. stadiorum.

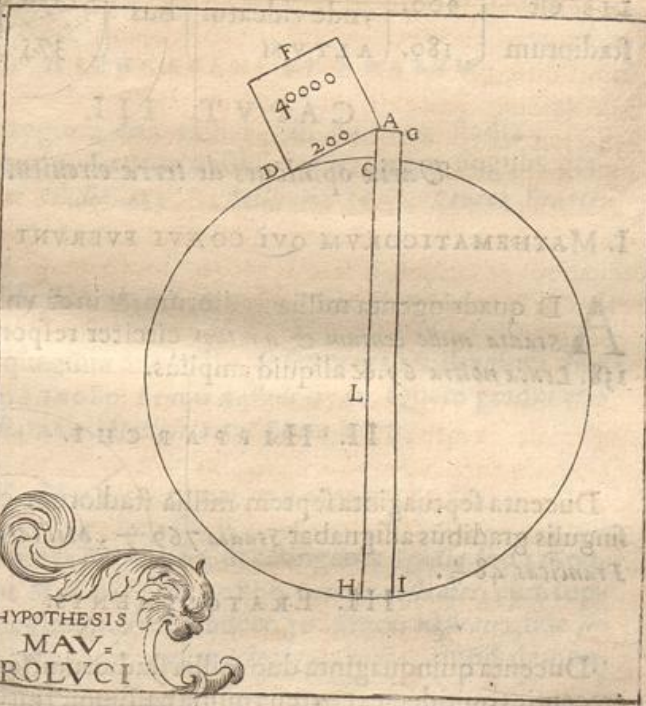
TERTIVS MODVS ex inclinatione poli tribuitur *Ptolemæo*: per eam duæ vrbes assumuntur sub eodem Meridiano, quæ ab se

inuicem distent vno gradu eleuatio-
nis polaris, vt *Sidon*, & *Crapacortia*,
seu *Capharnaum*, aliunde notum, duas
has vrbes distidere ab se inuicem
360. stadiis, igitur 360. multiplicen-
tur per 360. reddentur 129600. sta-
dia terrestris ambitus.

QUARTVS MODVS *Maurolyci* Ab-
batis; selegit montem *Ethnam* Si-
cilię quem nouit exurgere *duo millia*
passuum, horizontis verò sensibilis se-

midiametrum
ad *ducenta mil-*
liaria proten-
di. Supponit
ergo lineã D.
A. horizontis
sensibilis esse
200. milliariũ,
qui numerus
ducatur in se-
ipsum vt effi-
ciat quadratũ
D. F. *quadra-*
gies mille mil-
liarium: quod
quadratum æ-
quale est rec-
tãgulo A. G.
I. H. propter-
ea quod rectã-
gulum confe-
ctum ex totã

HYPOTHESIS
MAV-
ROLVCI

secante C. H. & eius productione C. A. in A. G. ducta, est æqua-
lis quadrato supra tangentem D, A. efformato, vt liquet ex prop.
36. lib. 3. Euclidis. Quia autem linea A. G. æquat lineam A. C.
continet *duo millia*, diuidatur quadratum D. F. milliarium
40000. per duos, quotiens resultabit *vicies mille milliarium*, à quã

F iij

summâ amoue *duo milliaria* altitudinis Æthnæ quam exhibet linea A. C. ergo linea C. H. quæ diameter est terræ est *decies novies mille nongentorum nonaginta octo milliarium*. Iam ergo multiplicentur 19998. per 22. resultabunt 769. $\frac{4}{5}$. hic numerus diuidatur per 7. nam proportio 7. ad 22. est proportio diametri ad circumferentiam, existent 62850. $\frac{4}{5}$. Igitur ex Maurolyco terræ ambitus est 62850. *milliarium cum aliquot fractionibus*. Ex eâdem Hypothesi satisfacies variis de horizonte quæstionibus, exempli causa.

HORIZON	1800.	}	Igitur	}	pe-	37584.	}	pas-	7516. $\frac{4}{5}$				
SENSIBI-	1000.		SVPONIT			}			di-	11584.	}	si-	2316. $\frac{4}{5}$
LIS est	900.		vnde videatur							}			bus
stadiorum	180.		ALTVM			}			}		375.	}	

CAPVT III.

Varia opiniones de terræ circuitu.

I. MATHEMATICORVM QVI COÆVI FVERVNT ARISTOTELI.

AD quadringenta millia stadiorum, & in eâ vni gradui cœlesti *stadia mille centum & quatuor* circiter respondent, *Milliaria 138. Lence nostre 69.* & aliquid ampliùs.

II. HIPPARCHI.

Ducenta septuaginta septem millia stadiorum continet. Igitur singulis gradibus assignabat *stadia 769 $\frac{4}{5}$, Milliaria 96 $\frac{4}{5}$, Lencas Francicas 48 $\frac{1}{12}$.*

III. ERATOSTHENIS.

Ducenta quinquaginta duo millia stadiorum, seu vt ait Plinius, trecentis quindecis centena millia passuum. Igitur singulis gradibus adiudicanda *700. stadia, Milliaria 86.* circiter; *Lence 43 $\frac{1}{2}$.*

IV. POSIDONII.

Ducenta quadraginta millia stadiorum; igitur in singulis gradi-